

अनुक्रमणिका	परिच्छेद	संदर्भ पृष्ठ क्र.
उपोद्घात		vii
कार्यकारी सारांश		xi
प्रकरण I : राज्याच्या वित्तीय स्थितीचा आढावा		
राज्याची रूपरेषा	1.1	1
राज्याचे लोकसंख्याशास्त्र	1.1.1	1
राज्याची अर्थव्यवस्था	1.1.2	2
राज्याचे देशांतर्गत स्थूल राज्य उत्पन्न आणि दरडोई देशांतर्गत स्थूल राज्य उत्पन्न	1.1.2.1	2
स्थूल राज्य मूल्यवृद्धीमध्ये क्षेत्रीय योगदान	1.1.2.2	4
विताचे संक्षिप्त चित्रण	1.1.3	5
निधीचे स्रोत आणि विनियोग	1.1.4	7
शासनाच्या मत्ता आणि दायित्व यांचे संक्षिप्त चित्रण	1.1.5	9
राज्याचा एकत्रित निधी	1.2	10
महसुली जमा	1.2.1	10
भांडवली जमा	1.2.2	24
वित्त आयोगाची प्रक्षेपणे आणि प्रत्यक्ष	1.2.3	26
खर्च	1.2.4	26
महसुली खर्च	1.2.4.1	29
भांडवली खर्च	1.2.4.2	36
आकस्मिक निधी	1.3	40
लोक लेखा	1.4	41
निव्वळ लोक लेखा शिल्लक	1.4.1	41
राखीव निधी	1.4.2	42
रोख शिल्लक	1.4.3	43
वित्तीय शाश्वतता	1.5	45
लोक दायित्वे व्यवस्थापन	1.5.1	46
दायित्वे रूपरेषा: घटक	1.5.1.1	47
कर्जाऊ घेतलेल्या निधीचा वापर	1.5.1.2	50
ऋणाची रूपरेषा: परिपक्वता आणि परतफेड	1.5.1.3	51
वित्तीय तुटीची वित्तपुरवठा संरचना	1.5.1.4	51
लेखापरीक्षणोत्तर तूट निर्देशक	1.5.2	53
वित्तीय शिल्लक: तुटीची साध्यता आणि एकूण कर्जाचे लक्ष्य	1.5.3	55
ऋण शाश्वतता विश्लेषण	1.5.4	57
हमीची स्थिती- आकस्मिक दायित्वे	1.5.5	61
वित्तीय स्थिरतेचे मार्ग	1.5.6	62

अनुक्रमणिका	परिच्छेद	संदर्भ पृष्ठ क्र.
राज्याच्या महसुलात सुधारणा	1.5.6.1	62
खर्चाबाबतच्या समस्या	1.5.6.2	64
निष्कर्ष	1.6	67
चांगला प्रघात	1.7	68
शिफारशी	1.8	68
प्रकरण II: अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन		
अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया	2.1	71
अंदाजपत्रकीय प्रक्षेपण आणि अपेक्षित आणि प्रत्यक्ष यामधील तफावत	2.2	71
अर्थसंकल्पीय तरतुदी आणि खर्चाचे घटक/सेवा निहाय विश्लेषण	2.2.1	74
अर्थसंकल्पीय कुशलता	2.3	76
विनियोजन लेखे	2.4	77
अर्थसंकल्पीय आणि लेखा प्रक्रिया	2.5	78
अतिरिक्त खर्च व त्याचे नियमितीकरण	2.5.1	78
काही अनुदानांमध्ये अतिरिक्त खर्चाचे सातत्य/सातत्याने झालेला अतिरिक्त खर्च	2.5.1.1	79
अनावश्यक ठरलेली पुरवणी अनुदाने	2.5.2	79
निधीचे अयोग्य पुनर्विनियोजन	2.5.3	80
अखर्चित रक्कम आणि प्रत्यार्पित विनियोजने आणि/किंवा मोठ्या बचती/प्रत्यार्पणे	2.5.4	81
अंदाजपत्रकीय तरतुदीच्या कमी उपयोगामुळे लक्षणीय बचत	2.5.4.1	81
महसुली खर्च व भांडवली खर्च यामध्ये चुकीचे वर्गीकरण	2.5.5	87
अर्थसंकल्पातील प्रमुख धोरणात्मक घोषणा आणि अंमलबजावणी सुनिश्चित करण्यासाठी त्यांना प्रत्यक्ष निधी	2.5.6	87
खर्चाच्या तिमाही मर्यादेचे पालन न करणे	2.5.7	88
निवडलेल्या केंद्र पुरस्कृत योजनांची अंमलबजावणी	2.6	93
एकल नोडल अभिकरण	2.6.1	96
एकल नोडल अभिकरण- स्पर्श	2.6.2	97
आकस्मिक निधी	2.7	98
आकस्मिक निधीमधून अग्रिमे	2.7.1	98
निष्कर्ष	2.8	98
चांगला प्रघात	2.9	99
शिफारशी	2.10	99

अनुक्रमणिका	परिच्छेद	संदर्भ पृष्ठ क्र.
प्रकरण III: वित्तीय प्रतिवेदन पद्धती		
शासनाच्या मालकीच्या सार्वजनिक उपक्रम/प्राधिकरणांद्वारे अर्थसंकल्प बाह्य कर्जे	3.1	101
शासनाची अपूर्ण दायित्वे	3.2	104
न फेडलेली व्याज दायित्वे	3.2.1	105
राष्ट्रीय निवृत्तीवेतन प्रणालीमध्ये अल्प योगदान	3.2.2	106
इमारत आणि इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर	3.2.3	107
उपकर हस्तांतरित न करणे	3.2.4	108
राष्ट्रीय खनिज अन्वेषण न्यास निधी	3.2.5	108
राज्य खनिज अन्वेषण न्यास/राज्य खनिज विकास निधी	3.2.6	109
प्रलंबित परतफेड प्रकरणे	3.2.7	110
शासकीय लेख्यांबाहेरील निधी	3.3	110
उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यास विलंब	3.4	112
संक्षिप्त आकस्मिक देयके	3.5	113
वैयक्तिक ठेव खाती	3.6	115
गौण शीर्ष-800 उघडणे	3.7	118
निलंबन व कर्ज, ठेवी आणि वित्तप्रेषण यांतील प्रधान शीर्षांतर्गत थकीत शिल्लक	3.8	121
विभागीय आकडेवारीचा ताळमेळ	3.9	122
रोख शिल्लक रकमेचा ताळमेळ	3.10	123
लेखांकन मानकांचे अनुपालन	3.11	123
स्वायत्त संस्थांचे लेखे सादर करणे	3.12	125
गैरविनियोजन, तोटा, चोऱ्या इ.	3.13	128
राज्य वित्त लेखापरीक्षण अहवालावर पाठपुरावा	3.14	130
निष्कर्ष	3.15	130
चांगला प्रघात	3.16	132
शिफारशी	3.17	132

परिशिष्टे	परिशिष्टे क्र.	संदर्भ पृष्ठ क्र.
राज्य शासनाच्या वित्तव्यवस्थेवरील विदाची समय मालिका	1.1	135
2024-25 या वर्षासाठीच्या जमा आणि संवितरणाचा सारांश	1.2	141
31 मार्च 2025 रोजी महाराष्ट्र शासनाची वित्तीय सारांशित स्थिती	1.3	146
राज्याचे राजकोषीय प्राधान्य	1.4	148
अर्थसंकल्पाशी संबंधित महत्वाच्या संज्ञांची शब्दावली	2.1	150
नियमितीकरण न केलेला अतिरिक्त खर्च	2.2	152
ज्या प्रकरणांमध्ये संपूर्ण पुरवणी तरतूद (दत्तमत) अनावश्यक ठरली	2.3	155
ज्या प्रकरणांमध्ये पुरवणी तरतूद (दत्तमत) (प्रत्येक प्रकरणात ₹ दोन कोटी किंवा त्याहून अधिक) जास्त असल्याचे सिद्ध झाले	2.4	158
निधीचे अविवेकी पुनर्विनियोजन (₹ दोन कोटीहून अधिक)	2.5(ए)	163
तरतुदीत वाढ करणे अन्यायकारक ठरले	2.5(बी)	167
वित्तीय वर्ष 2024-25 दरम्यान मोठ्या प्रमाणात बचत (₹ 100 कोटी पेक्षा अधिक) असलेली अनुदाने	2.6	173
वित्तीय वर्ष 2022-23 ते 2024-25 दरम्यान सातत्यपूर्ण बचत (₹ 100 कोटी पेक्षा अधिक) असलेली अनुदाने	2.7	177
वित्तीय वर्ष 2024-25 दरम्यान निधी आणि बचतीच्या वापराची अनुदान- निहाय टक्केवारी	2.8	180
प्रत्यार्पण न केलेल्या बचती	2.9	196
मार्च मधील शेवटच्या दिवशी, ₹ 10 कोटीहून अधिक निधीचे प्रत्यार्पण	2.10	197
वित्तीय वर्ष 2024-25 महसुली खर्चाचे भांडवली खर्च म्हणून चुकीचे वर्गीकरण	2.11	202
वर्षभरातील प्रमुख धोरणात्मक निर्णय किंवा अर्थसंकल्पात प्रस्तावित केलेल्या नवीन योजना (₹ 10 कोटीपेक्षा जास्त)	2.12	203
मार्च 2025 मध्ये केलेला संपूर्ण खर्च	2.13	204
2024-25 दरम्यान सर्व प्रधान शीर्षांचा तिमाहीनिहाय खर्च	2.14	208
परिभाषित अंशदान निवृत्तीवेतन योजनेअंतर्गत अंशदान आणि गुंतवणूकीचे तपशील	3.1	221
आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांच्या बँक खात्यात असलेल्या अखर्चित शिल्लक रकमेचा विभाग-निहाय तपशील	3.2	222
प्रलंबित उपयोगिता प्रमाणपत्रांची विभाग-निहाय विभागणी	3.3	224
2024-25 पर्यंत प्रलंबित तपशीलवार आकस्मिक देयकांचा तपशील	3.4	225
स्वायत्त संस्थांद्वारे लेखे/लेखापरीक्षण अहवाल सादर करण्यातील विलंब	3.5	226